

úspěchu neskrbli, naopak, pokud jde o podnikání, je málo oborů, kde by neúspěch nebyl téměř zaručen. Je-li však neúspěch pravděpodobný, jest též pravděpodobné ručení za tento neúspěch, jímž osnova tak štědře pamatuje na bankovní vedení. Jsou projevovány obavy, že toto vedení se vůbec tomuto ručení vyhne a že aspoň vynikající, neodvislé osobnosti tyto funkce složí, nebo že je aspoň omezí na minimum, t. j. stáhne úvěry z krisí ohrožených podniků (a které pak dnes nejsou ohroženy?) a nové nebude povolovati, což samozřejmě způsobí zavírání a konkursy podniků. Osnova chce ulehčiti průmyslu břemeno tíživých bankovních dluhů. Zdá se, že tím, že úvěry by byly odvolány, by se průmyslu neposloužilo. Je to jen malé poučení, že chce-li se mnoho, nedosáhne se ničeho, v tomto případě opaku. Osnova chce povznést pocit zodpovědnosti, ale ve skutečnosti nutí k útěku od ní. Přepjaté požadavky zodpovědnosti by mohly způsobiti, že buď nebudou brány vážně, anebo je svědomitý člověk vůbec na sebe nevezme. Bude věci parlamentního projednávání tyto nepřímé důsledky odstraniti vhodnou úpravou tak, aby pozitivního účelu bylo opravdu dosaženo.

—djl.

Charles Gide (1847 —1932), francouzský národohospodář, zemřel 13. března 1932 v Paříži ve věku 85 let. »Všehrd« vzpomněl při výročí jeho 80. narozenin v čís. 1. IX. ročníku, str. 20/21 jeho významu i činnosti, kterýžto referát bylo by doplniti potud, že zesnulý byl jmenován profesorem národního hospodářství r. 1878 v Bordeaux krátce poté, co Francie oficielně zavedla politickou ekonomii jako povinný předmět na právnických fakultách. Přešel později na universitu v Montpellier a byl povolán na stolicí družstevnictví, zřízenou při Collège de France a stal se konečně i honorárním profesorem na Sorboně. Kolem Revue d'Économie politique, již byl nucen založiti proti liberalistickým časopisům »Journal des Économistes« a Leroy-Beaulieuovu »Économiste français«, soustředil kruh pracovníků, kteří přinášeli do Francie nové myšlenky hospodářské, teoretické i praktické, jež nenacházely místa v úzkoprsém tisku oficielního liberalismu. V hospodářské teorii přijímal Gide s určitým kritikem, opírajícím se o nové směry hospodářské teorie, v podstatě klasický systém politické ekonomie, jejíž učení o produkci, cirkulaci, distribuci a konsumpci statků učinil též základem svého zpracování národohospodářské vědy jak ve stručných »Principes«, tak v obšírném »Cours d'Économie Politique«. V hospodářské politice, zejména sociální, stavěl se proti vládnoucímu liberalismu a blížil se svým solidarismem katedrovému socialismu německému. Prakticky propagoval zejména družstevnictví, jemuž věnoval mnoho svých studií a jehož mezinárodní organizace se účastnil od r. 1895 v Alliance Coopérative Internationale, sdružující družstevní praktiky i v Revue des Études Coopératives, sdružující od r. 1931 družstevní teoretiky. — Francouzská věda národohospodářská ztrácí v něm významného teoretika a organizátora vědecké práce, sociální politika a zejména družstevnictví nadšeného propagátora.

V. V.

Aristide Briand. S mrtvým Briandem odešel bojovník za myšlenku: Mír byl programem vši jeho poválečné činnosti. Její datum se počíná konferencí v Cannes r. 1922; a Locarno, Thoiry, Paříž a hlavně Ženeva jsou mezníky v ní, označující její jednotlivá období, jimiž se přibližovalo svému cíli Briandovo úsilí po realizaci ne ideálu, ale uskutečnitelné ideje míru. Nedočkal-li se Briand jejího vítězství, nebo alespoň podstatného přiblížení se k němu, není vinou jeho: svůj úkol splnil